

סקר טבע עירוני – תל אביב-יפו

אתר 43
גן רדינג

מכלול: חוף הים

תאריך סקירה:

גודל מקורב של השטח: 62 דונם

שם הסוקר: ניר מעוז, בועז שחם, ערן בנקר

נ.צ.מ (ישראל חדשה): 179100/668400

רחוב/גבול: תחנת כח רידינג

רובע: 1- עבר הירקון מערב

תאור כללי: אזור בעורף תחנת הכח שהיה חסום בפני הציבור לאורך שנים רבות. הונגש במסגרת פיתוח הטיילת. באתר אזור שיקום של צמחיית החוף בו נזרעו עשרות מינים מקומיים הכוללים מינים נדירים. בריכות ההשקטה של חברת חשמל והמזח הסלעי מהווים בית גידול לבעלי חיים ימיים ועופות.

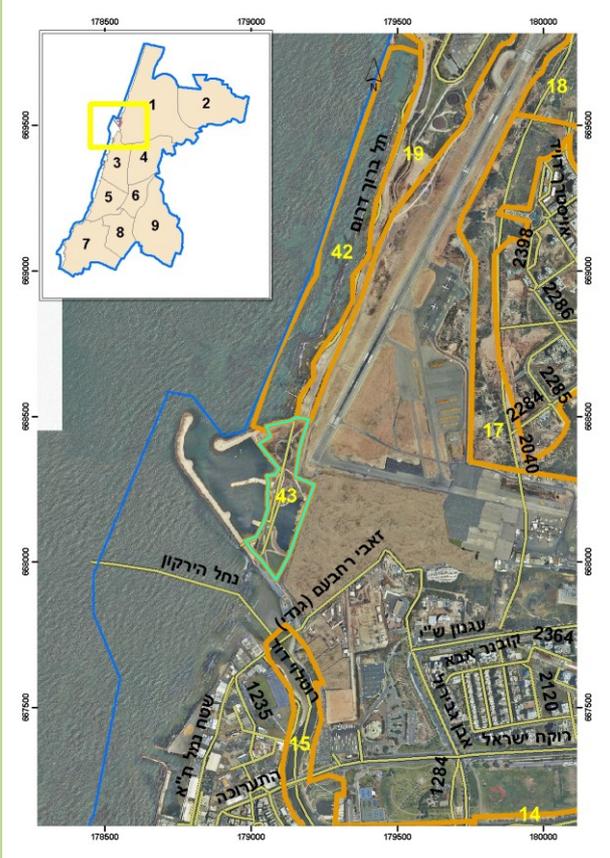
מאפייני השטח

אקולוגיה

בתי גידול	כורכר וחול, חוף חולי, סלעי חוף (מזח)
תצורות צומח	בתה חופית, בתה עשבונית, צמחיית חוף
יחידות צומח	לוטוס מכסיף – עדעד כחול אהל הגבישים – מלחית אשלגנית חרצית עטורה – ינבוט השדה
כיסוי צומח (%)	בסמוך לחוף כיסוי דליל 5% - 10% . באזורי השיקום כיסוי גבוהה 40% - 80%
צומח ייחודי	מינים האופייניים לרצועת החוף ואזור הרסס ביניהם מינים אדומים בסכנת הכחדה כגון: חופית נמוכה
בעלי חיים	אזור המעגנה והחוף מהווים אתר פעילות לעופות ים כגון: שחף צר מקור, קורמוראן גדול, מיני שחפים ושחפיות. ברצועת החוף פעילות סרטנים.
חי ייחודי	חופמאים ומיני שחפים ושחפיות.
אתרים חשובים	מסלעות חוף, חוף חולי, אזור משוקם
חשיבות ברצף- חיבור לאתרים אחרים	גבוהה ביותר – חלק מרצועת החוף המהווה צוואר בקבוק בשל הימצאות תחנת הכח ושדה דב ממזרח.
מינים פולשים	צלקנית נאכלת.
רמת השתמרות השטח	נמוכה – אזור של תשתיות הנדסיות הנמצא בשלבי שיקום

פיזי

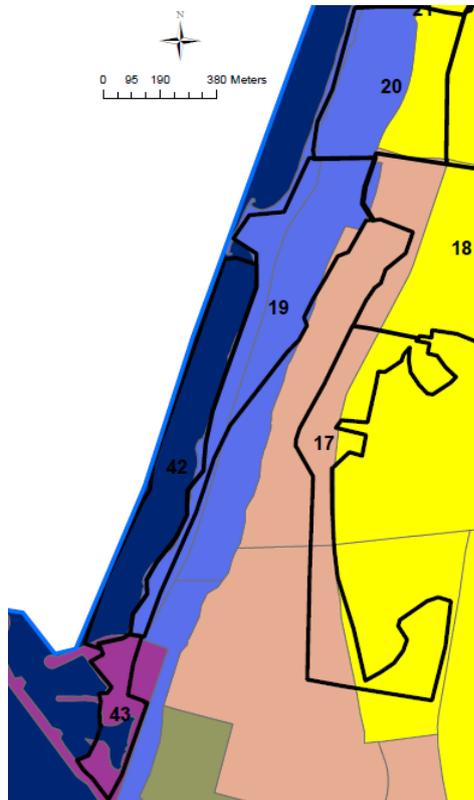
קרקע	חול, חמרה, כורכר
מרפולוגיה	מישור
מורכבות טופוגרפית (מופעי נוף)	בינונית – חוף ים חולי, שובר גלים, עורף חוף

תרשים התמצאות

מראה כללי

ייעודי קרקע תא/5000

מקרא

- גבול העיר
- אתר

ייעודים תכנית מתאר

- אזור לתכנון בעתיד
- אזור מגורים בבניה מרקמית
- אזור מגורים בבניה מרקמית נמוכה
- אזור מגורים בבניה נמוכה
- אזור מגורים בבניה רבת קומות
- אזור מוסדות ציבור עירוניים ומטרופוליניים
- אזור מעורב
- אזור פעילות מיוחד
- אזור תעסוקה מטרופוליני
- אזור תעסוקה מקומי
- אזור תעסוקה עירוני
- בית עלמין
- דרך פרברית מהירה
- ים בתחום שיפוט עירוני
- מעגנת נופש ספורט ודיג
- שטח פתוח מטרופוליני
- שטח פתוח מטרופוליני חופי
- שטח פתוח עירוני

חזות כללית	שילוב של רצועת חוף וים לצד תשתיות הנדסיות גדולות ומתקנים מלאכותיים מעניקים למקום ייחודיות נופית וענין חזותי על רקע הניגוד בין המרכיבים השונים.
תשתיות קולטות קהל	שבילי הליכה
סביבה	
מפגעים והפרות	מעט פסולת, דרכי רכב לתשתיות חשד לזיהום בקרקעית בריכות ההשקטה. נמוכה
רמת הפרה בשטח (מפגעים)	מוסדרת רגלית – חלק מטיילת החוף
נגישות	26764/0 עבד אל נבי מזרח - ממערב לרחוב הירקון שרידי מצד מהתקופה ההלניסטית. 913/0 שדה דב - מוקדים וחרסים מן התקופות הברונזה הקדומה והברונזה התיכונה, כלי צור מן התקופה הניאוליתית, קברים. 912/0 אל שונה - שרידי מגדל וכבש מתקופת הברזל בקרבת המגדלור, יסודות וחרסים מן התקופה הרומית- הביזנטית על פני הקרקע דרומה ומזרחה.
ארכיאולוגיה	גן חופי, טיילת, תשתיות.
שימושים	

ייעודי קרקע עיקריים
תכנית מתאר ארצית:
 תמ"א 35 – מרקם עירוני, רגישות נופית סביבתית גבוהה.
 תמ"א 4/13 – מעגנת נופש ספורט ודיג
תכנית מתאר מחוזית (תמ"מ 5):
 תחום שינוי תמ"א 13 – עורף חוף
תכנית מתאר עירונית (תא/5000):
 מעגנת נופש ספורט ופנאי

מסקנות והמלצות

- חשיבות האתר:**
- חשיבות בוטאנית - אתר משוקם של צומח חופי הכולל מינים אדומים ונדירים.
 - חשיבות לעופות ים – אתר עצירה ושיחור מזון הן באזור החוף והן במזח הסלעי
 - בית גידול ימי – אזור רביית דגים. המזח הסלעי מאפשר התבססות פאונה ימית.
- שמירה וטיפול של ערכי טבע קיימים:**
- מעקב אחר התבססות הצומח המושב ושתילה נוספת בהתאם לצורך.
 - שימור אזורי צמחיית החוף והמינים הנדירים במסגרת הפיתוח העתידי.
 - שימור המפרצונים החוליים.

- שיקום ושיחזור בתי גידול מערכות אקולוגיות:**
- לבריכות ההשקטה של חברת חשמל פוטנציאל לשמש כאתר צלילה
 - במעגנה ניתן למקם משטחי מנוחה ורפסודות לעצירת ציפורים.
 - הוספת אלמנטים של סלעי כורכר בגבול השטח והתחנה מגדלים את השונות המרחבית ויכולים לשמש כאתר פעילות לזוחלים.
 - יצירת שלולית קטנה למשיכת ציפורים וקיום צומח לח של אזור החוף.

נתוני הסקר

צומח

שם המין	סטאטוס
אגמון הכדורים	
אהל הגבישים	נדיר
אטד החוף	
ארכובית שבטבטית	
בן טיון בשרני	
גומא הפקעים	
דרדר הקורים	אנדמי
זיפנוצה מחוספס	
חבצלת החוף	מוגן
חופית נמוכה	אדום
חלבלוב זוחל	
חלבלוב נטוי	
חפורית ב.מ.	
חרצית עטורה	
ינבוט השדה	
כלינית מצויה	
לוטוס מכסיף	
ליפיה זוחלת	
לכיד הנחלים	
מד חול דוקרני	
מלחית אשלגנית	
מנתור שלושת החודים	
סלק מצוי	
עדעד כחול	מוגן
עדעד רתמי	מוגן
עכנאי שרוע	
עלקת חרוקה	
פרגה צהובה	נדיר למדי
צלקנית נאכלת	פולש
קוטב מצוי	
קורנית מקרקפת	מוגן
קחווץ החוף	אנדמי
קיפודן מצוי	
קצח השדה	
רגלת הגינה	

מידע נוסף

מינים שנזרעו במסגרת הגינון (16)

לוטוס מכסיף, מנתור החוף, מרסיה יפהפיה, סביון יפו, פרגה צהובה, פשתנית יפו, קחווץ החוף, קצח השדה, אלקנת הצבעים, אספסת הים, חלבלב החוף, חופית נמוכה, לבנונית ימית, לפופית החוף, צפורנית בשרנית, עדעד רותמי, עדעד כחול, קורנית מקורקפת, שברק מצוי, שמשון סגלגל, לואנה דקת אונות, זנב ארנבת ביצני, לחך בשרני, עכנאי שרוע, צלבית החוף, חבצלת החוף.

מקור: פרומקין רון³

שם המין	סטאטוס	שם המין	סטאטוס
אגבה אמריקאית	תרבות	כרבולת מצויה	סטאטוס
אוג חרוק	תרבות	כרוב החוף	
אוכם אמיתי	נדיר למדי	לבנונית ימית	
אזנב מצוי	תרבות	לגונריה פטרסון	תרבות
אלוי אמיתי	תרבות	לוטוס מצוי	
אלמוות הכסף		לוטוס שעיר	
אלקנת הצבעים		לוניאה דקת-אונות	
אלת המסטיק		לחך בשרני	
אמיך קוצני		לחך המלחות	נדיר למדי
אספסת החוף		לענה חד-זרעית	
אספסת הים		לפופית החוף	
אספסת מצויה		לשון-שור מגובבת	
אספסת עדשתית		מלוח קיפח	
אספסת קטועה		מלוח רגלני	
אספסת ריסנית		מנתור החוף	
אשל היאור	מוגן	מרגנית השדה	
אשל סיני	תרבות	מרסיה יפהפייה	אנדמי
גדילן מצוי		מתנן שעיר	
גזניה משתרעת	תרבות	נר-הלילה החופי	
גלדן סמרני		סביון יפו	אנדמי
דבשה מחורצת	תרבות	סביון מטפס	תרבות
דגנין מצוי		סוף מצוי	
דו-פרק חופי		סמר חד	
דק-זנב מכונף	אדום	סמר ימי	
הגה מצויה		פיקוס התאנה	מוגן
ושינגטוניה חסונה	תרבות	פשתנית יפו	נדיר, אנדמי
זוגן לבן	אדום	ציפורנית בשרנית	
זנב-ארנבת ביצני		צלבית החוף	אדום
חבלבל החוף		צלף קוצני	
חורשף צהוב		קחונית מצויה	
חבלוב הים		קיפודן פלשתי	אנדמי
חמציץ נטוי		קנה-סוכר מצרי	
חרדל לבן		קריתמון ימי	
חרחבינה חופית	אדום	רותם המדבר	מוגן
טבק השיח		שברק מצוי	
טיונית החולות	פולש	שיבולת-שועל נפוצה	
יבלית מכלוא	תרבות	שם המין	סטאטוס
יבלית מצויה		שעורת העכבר	
ידיד-חולות מצוי		שרשר רב-שנתי	נדיר למדי
יוקה הדורה	תרבות	תורמוס ארץ-ישראלי	אנדמי
כף-אווז האשפות		תלתן הפוך	
		תלתן הקצף	

לוטוס מכסיף

מנתור שלושת החודים

דרדר נמוך

אהל הגבישים (ריכוז)

עופות

מין	סטאטוס
אנפית בקר	LC
לבנית קטנה	LC
חוגלת סלעים	NT
סיקסק	LC
שחף צהוב-רגל	DD
יונת בית	מין מבוית
תור מצוי	NT
צוצלת	מין פולש
שלדג לבן-חזה	NT
סנונית רפתות	LC
בולבול צהוב-שת	LC
פשוש	LC
עורב אפור	LC
מאינה מצויה	מין פולש
דרור הבית	LC

יונקים

בעיקר מינים מלווי אדם: חולדת החוף, עכבר מצוי

זוחלים

חרדון מצוי, שממית בתים, שנונית השפלה

אתרים נקודתיים

סלעי המזח – בית גידול ימי לדגים ורכיכות. אתר מנוחה ועצירה לעופות ים.

אזור הרסס והחוף – אתר שיחור מזון של עופות וסרטנים.

מינים ייחודיים

עופות וציפורי ים

מידע נוסף מעבודות קודמות

מקור: פרומקין רון³.

מין	סטאטוס
שחפית שחורת מקור	
ביצנית לבנת בטן	
שחף שחור	
נחליאלי לבן	NT
קורמוראן גדול	
שחף האגמים	

תרשים בתי גידול וערכי טבע

מקרא

בית גידול

גבול אתר (דashed yellow line)
ערך טבע (green dot)

חול וחמרה (light green)
חוף חולי ופיזור סלעים (yellow)
מגוון (red)
רצועת חוף (blue)

0 87.5 175 350 Meters